

V Praze dne 16.9. 2009

Posudek školitele Diplomové práce Jany Steinové „Revize skupiny *Cladonia coccifera* ve střední Evropě s důrazem na území ČR“.

Diplomová práce se věnuje taxonomicky obtížné skupině lišejníků – červenoplodým pohárkatým zástupcům rodu *Cladonia*, a dále rozšíření a ekologickým charakteristikám výskytu jednotlivých zástupců u nás. Samostatným oddílem je pak fylogeneticky zaměřená část na základě získaných molekulárních dat.

Skupina červenoplodých dutohlávek je vskutku obtížná, o čemž svědčí i to, že velká část lichenologů rezignovala na určování menších taxonů tohoto agregátu. Během studie červenoplodých dutohlávek se Jana seznámila s největšími znalci rodu *Cladonia*, finskými lichenology Soili Stenroos a Teuvo Ahtim a vybudovala TLC laboratoř na katedře botaniky.

Zvláště bych zdůraznil množství vynaložené práce strávené v laboratoři. Studentka analyzovala 500 vzorků pomocí TLC ve dvou rozpouštědlových soustavách. To představuje 1000 nanesených, vyvolaných a zhodnocovaných extraktů, potažmo skvrnek, které se vyhodnocují. Školiteli by toto hrubým odhadem trvalo měsíc intenzivní práce beze spánku. Dny strávené v acetonovém opojení prokládané decentním UV ozářením se bohužel nedají jednoduše převést na normostránky diplomové práce a pouhých 120 cm² plochy dvou chromatogramů v rámci obr. č. 17 přílohy mi připadá jako jistá devalvace tohoto úsilí. Myslím si, že Jana se hlavně díky diplomové práci stala po odchodu Štěpánky Slavíkové současnou vůdčí osobností určování lišejníků pomocí tenkovrstevné chromatografie u nás.

Diplomová práce dle mého názoru obohatila znalosti o jedné významné skupině lichenizovaných hub u nás. Jak se ukazuje i u jiných skupin makrolišejníků (např. rodů *Usnea*, *Cetraria* či *Parmelia* s.lat.), současně používané markery jen zčásti dokáží rozkrýt složité fylogenetické vztahy předpokládaných blízce příbuzných taxonů. Poměrně velké množství nových sekvencí přesto ukázalo, potvrdilo či vyvrátilo některé zažité představy o této skupině.

Měl bych drobné výhrady k formálnímu zpracování. Vytknul bych některé hybridní česko-německé či česko-anglické názvy lokalit tabulky č. 10.

V tabulce č. 12 je opomenuta thamnolová kyselina jako substance často se vyskytující u druhů *Cladonia floerkeana* a *Cl. macilenta*. V textu se také objevují občas zbytečné duplicity, např. týkající se rozšíření jednotlivých druhů.

Práci doporučuji k obhájení stupněm výborně.

Zdeněk Palice

